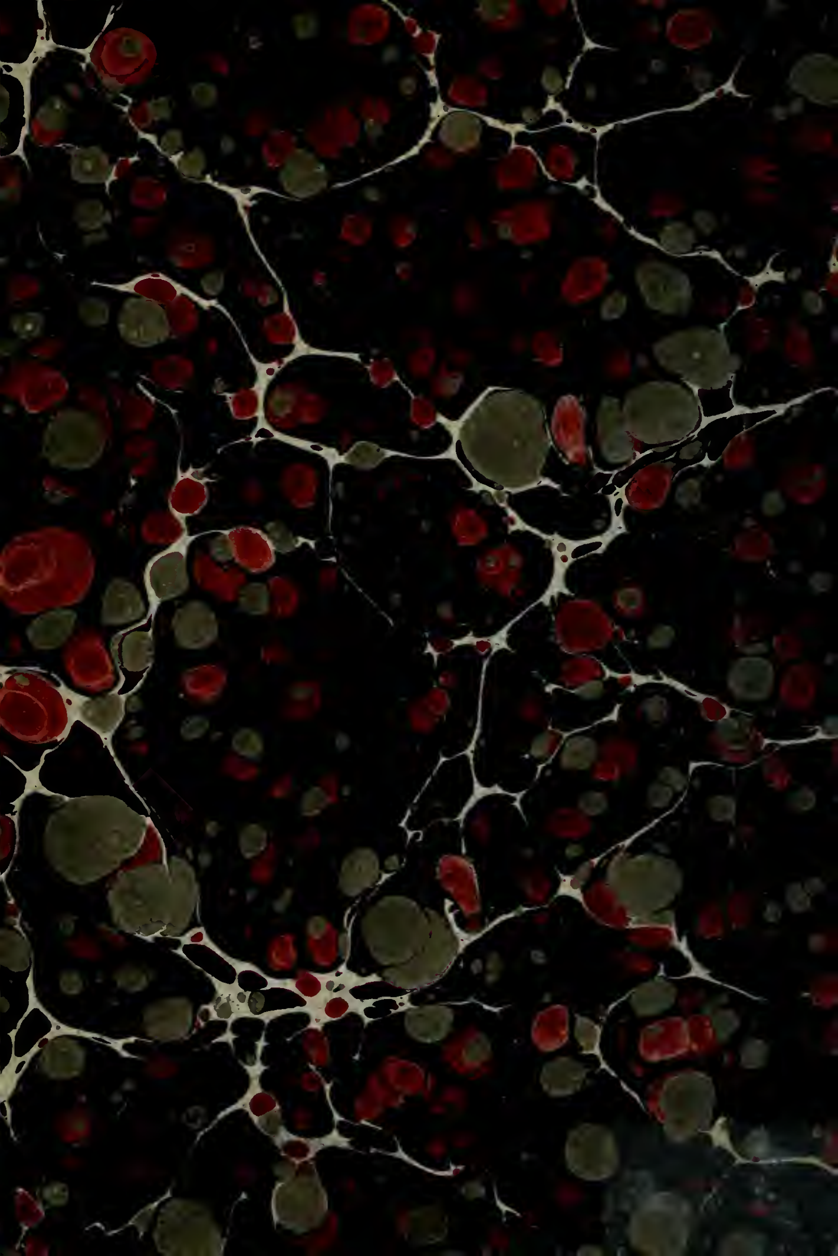
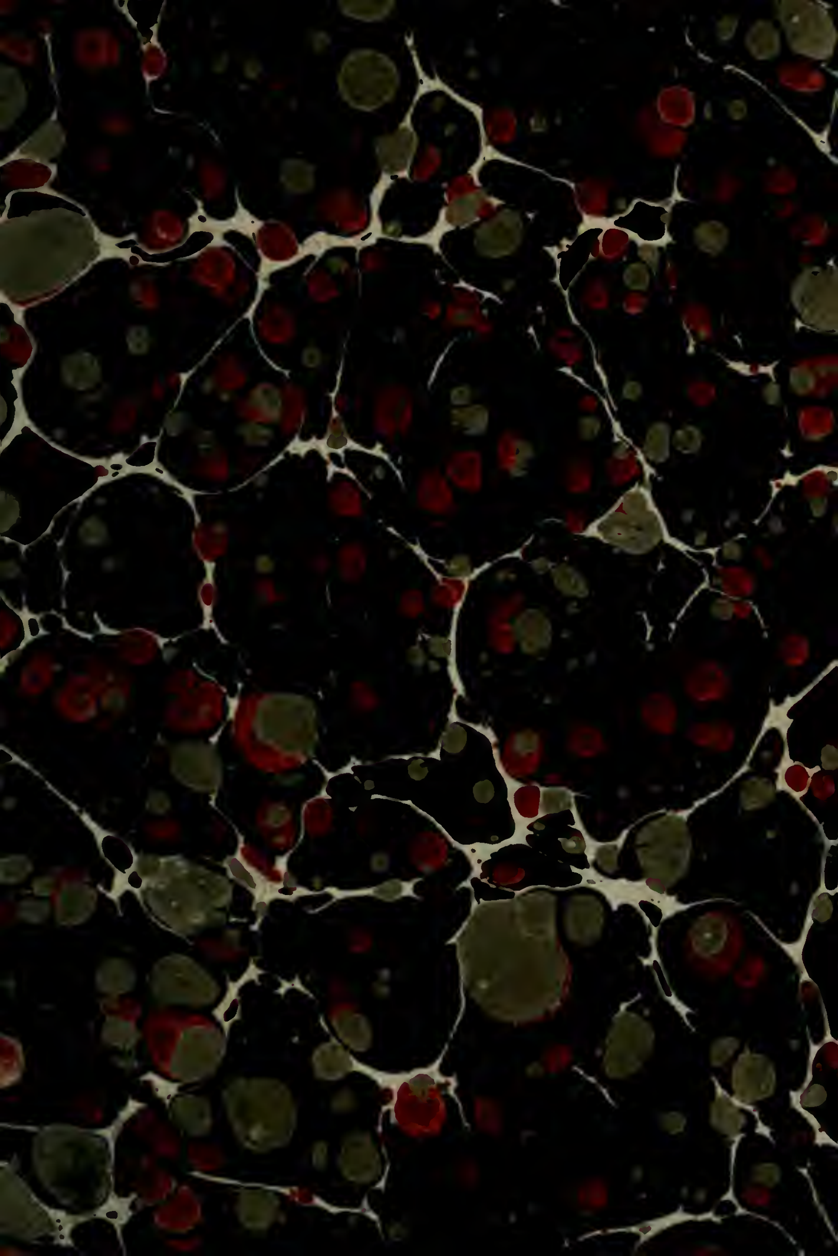

3 1761 06632851 9





FRU BRAHE TILL ERICHSHOLM

BIRGER MÖRNER

FRU BRAHE TILL ERICHSHOLM

EN LEGEND



STOCKHOLM
WAHLSTRÖM & WIDSTRAND

STOCKHOLM
Isaac Marcus' Boktr.-Aktiebolag
1899

GREFVE CARL JO-
HAN TROLLE-BONDE
TILL TROLLEHOLM,
HVILKET FORDOM
KALLADES ERICHS-
HOLM, EGNAS DENNA
LILLA BERÄTTELSE
I VÖRDSAM TILLGIF-
VENHET AF FÖRFAT-
TAREN, SOM I TACK-
SAM HÅGKOMST BE-
VARAT DEN VINTER-
KVÄLL FRAMFÖR
BRASAN PÅ TROLLE-
HOLM, DÅ HAN FÖR
FÖRSTA GÅNGEN
HÖRDE NAMNEN SO-
PHIA BRAHE OCH
ERIK LANGE.

I.

För många, många år sedan, då ännu gamle kung Gösta med sin järnspira regerade allt Sveriges land, egdes Knutstorps gård i Skåne af en hög herre, vid namn Otto Brahe. Skåne hörde då ännu till Danmark. Otto Brahes husfru, Beata Bille, skänkte honom under årens lopp ej mindre än tio barn, fem söner och fem döttrar. Herr Otto Brahe hade emellertid en broder, som hette Jörgen,

hvilken var herre till Tostrup, släktens gamla stamgods. Denne, som var gift med en förnäm fru af slägten Oxe, hade icke några bröstarfvingar, och däröfver sörjde han ganska bittert. Han hade för den skull af sin broder tagit ett löfte, att, om denne finge en son, skulle Jörgen och hans hustru få taga denne till sig som eget barn. När därföre Otto Brahes förste son blef född, infann sig brodern för att hemta den nyfödde. Men Otto Brahe slet sitt hår och bedyrade, att det vore honom omöjligt att uppfylla sitt löfte, och hans hustru tryckte gråtande gossen, som fått namnet Tyge, till sitt bröst. Då blef Herr Jörgen vred på sin broder, gick ut ur rummet och slog dörren i lås. Åter blef det barnsöl på Knutstorp. Några dagar därefter stod herr Jörgen på nytt inför sin broder. Åter

slet herr Otto sitt hår och bedyrade, att det äfven denna gång vore honom omöjligt villfara broderns begäran, men ville han lofva, att om Vår Herre gåfve honom en tredje son, skulle han afstå denne. Då slog Herr Jörgen med sin järnhandske så hårdt i bordet, att chifferskifvan i dess midt spräcktes, och besteg sin gångare. Kort tid därefter var lille Tyge försvunnen. Det blef en sorg och en jämmer öfver hela Knutstorps gård, godsets bönder bådades upp, och där blef skallgång öfver alla markerna. Men gossen kunde ej finnas. Herr Otto och hans hustru voro otröstliga. Så spred sig omsider ett rykte, att barnet vore friskt och välbehållet på Tostrups gård; en farandes man hade där sett honom rida ranka på Herr Jörgens knä, draga honom i det långa hakskägget och slå hans

vinglas i golfvet. Till allt detta hade Herr Jörgen endast skrattat, kysst gossen i nacken och kallat honom sin son. Då herr Otto och hans hustru detta hörde, blefvo de hjärtligt glada. Herr Jörgen fick behålla lille Tyge, och där blef åter sämja i familjen.

De öfriga barnen växte upp i hemmet. Yngst bland dem alla var Sophia. Hon var mycket olik de öfriga syskonen, hon var lifligare än de, och fastän hon var den yngsta, kunde hon med lätthet följa de äldre syskonens undervisning, och innan hon hunnit sitt nionde år var hon dem öfverlägsen, ej blott i det latinska språket utan äfven i räknekonsten.

Tyge Brahe ville icke uppfylla sin faders önskan att utbilda sig till krigare. Då han saknade all lust därtill, sände honom hans farbroder till universitetet i

Leipzig för att studera *jura*. Han var då femton år gammal. Farbrodern, som saknade honom allt mera, ju längre tiden gick, kallade honom slutligen, fyra år senare, hem. Då befanns det, att Tyges framsteg i juridik voro mer än lofligt tvifvelaktiga, däremot hade han samlat stort vetande i stjärnkunskapen och kemin. Några veckor efter Tyges hemkomst afled emellertid Herr Jörgen. Hans Majestät Konung Fredrik hade nämligen en dag ridit öfver Amager Bro så häftigt, att denna störtat; Herr Jörgen, som från stranden åsett detta, hade då störtat sig i vattnet för att bringa konungen sin hjälp, men vållade detta honom själf helsot.

Herr Tyge begrät sin farbroder och följde honom till grafven. Så uppsökte han sina anhöriga. Med grämelse fann

han, att han för dem blifvit främmande. Fadern var honom gramse, därför att han icke velat blifva krigare; och då sonen så i stället blifvit satt i tillfälle att utbilda sig till embetsman för att på den banan vinna en hederlig och adelig förbättring, hade han för stjärnekunskap och annan fåfänglighet förspillt sin tid. Brödernas nöjen och sysselsättningar voro honom motbjudande. Hvad brydde honom jagt och hundar, då himlen stod full af klara stjärnor? Då om aftonen bröderna samlades till glam och tärning, satte han sig i fönsterdjupet med yngsta systern på sitt knä och undervisade henne i planeternas gång. Bröderna försökte gyckla med honom, de förbittrade hans dagar och kallade honom Diogenes. Då kunde han ibland blifva vred och gifva dem ett skarpt svar. Men då hände det under-

stundom att han kände sin yngsta systers hand smyga sig emot sin, och då strök han öfver hennes hufvud, smålog emot henne och gick med henne ur rummet.

Så drog herr Tyge åter ut i världen.

Då han tre år senare kom tillbaka, låg fadern på sin dödsbädd. Då han om middagen oförmodadt trädde in i riddarsalen på Helsingborgs slott, där fadern nu var befallningsman, reste sig alla bröderna, som sutto kring middagsbordet och skrattade. Hofmästaren i dörren, som just skulle sätta ned ett fat med bohvetegröt på bordet, blef röd i ansiktet af skrattlust, men Sophia fick gråten i halsen. Det var oemotståndligt att återse brodern på detta sätt! Och Sten, den äldste brodern, slog sig för knäna. Hvem hade sett på maken? Var icke Tyges näsa borthuggen, och i stället hade han

limmat dit en ny, som var af blänkande koppar! Se bara, se!

Ådrorna svälde i Herr Tyges panna. Så drog han sitt svärd och slog det i bordet, så att tallrikar och stop hoppade. *Silentium!* Därpå böjde han sig öfver den yngsta systern och kysste henne på pannan, tog så hennes hand och gick med henne in i faderns sjukrum.

Några månader därefter var Herr Otto död.

II.

Herr Tyge och hans yngsta syster togo efter faderns begrafning sin tillflykt till sin morbroder, Sten Bille, på Herrevad. Där fick han i en af flyglarne inrätta sig ett laboratorium, där han med systern som *famulus* egnade sig åt konsternas konst, — alkemien. Astronomien tycktes för honom hafva mist sin lockelse.

En afton ett år senare gick han med armen kring systerns hals öfver gårdsplanen. De hade för en stund lemnat

sitt laboratorium för att gå upp till morbrodern i hufvudbyggnaden. Det var tindrande stjärnklart. Enligt sin vana gick han småhvisslande med hufvudet bakåtböjdt och blicken riktad mot stjärnhimlen.

Plötsligt stannade han och grep systern häftigt i armen.

— Se! ropade han och pekade uppåt. Där strålade en stjärna i Cassiopeias dubbla W, hvars glans var klarare än alla andra stjärnors, och stjärnan var ny, den hade icke funnits där i går; ingen dödlig hade förr i sitt öga samlat dess strålar.

— Jag ser, sade systern med återhållen andedräkt, o, hur den tindrar. Kanske är det stjärnan från Bethlehem?

Tyge rusade uppför trapporna och kal-

lade med husets folk; kunde de också se stjärnan? Var det således ingen villa?

Men de sågo alla stjärnan och förundrade sig.

Följande dagen arbetade Tyge med andlös ifver på att förfärdiga sig ett instrument för att kunna mäta dess afstånd till de andra stjärnorna. Skulle aftonen blifva klar? Skulle stjärnan öfver hufvudtaget mera visa sig?

Då det började skymma, stod systern på gården och höll vakt. Tyge arbetade innanför, ännu var instrumentet icke färdigt.

Så tändes så småningom den ena stjärnan efter den andra, men ännu var himlen delvis skymd af moln. Så klarnade det, och se, där tindrade på nytt den okända stjärnan, klarare än de andra!

Den natten arbetade de tillsammans,

till dess solen steg bakom de aflöfvade bokskogarne i öster, och den sista stjärnan blef släckt.

Från den stunden visste de båda, att ödet gifvit dem samma mål.

III.

De beräkningar, som Tyge Brahe offentliggjorde angående den nya stjärnan, gåfvo hans namn en glans, och hans rykte spred sig öfver all Europam. Konungen själf fann sig föranlåten att söka fästa honom vid Danmarks rike, och då det spordes, att Herr Tyge aktade lemna landet för att i främmande länder fortsätta sina lärda arbeten, förlänade honom Konungen ön Hven jämte årliga räntor. Här byggde nu Herr Tyge ett slott, som på samma gång var ägnadt till ett tämpel åt stjär-

nornas kunskap, och han kallade slottet Uranienborg. Snart spred sig dess rykte öfver alla land, lärde män och mäktiga furstar trädde där in med sänkta hufvuden, och kring mästaren samlades en stor skara af lärjungar. Herr Tyge tog sig en hustru af bondestånd. Bröderna skummade af raseri, men de vågade ingenting säga. Fru Christina blef slottets herrskarinna.

Systern Sophia, som efter broderns giftermål kände sig mera ensam än tillförene, blef några år senare gifven åt Otto Tagesson Thott till Erichsholm. Herr Otto var en glad och munter herre, som älskade spel och dryckeslag. Förhållandet mellan dem var godt, om också utan innerlighet. Fru Sophia drog sig allt mera inom sig själf. Om nätterna forskade hon i stjärnorna och ställde sina

vänners nativitet. Efter några år dog herr Otto Thott plötsligen af slag, lemnande efter sig sin tjugusjuåriga enka och en treårig son, som bar namnet Tage.

Fru Sophia Brahe lät med stor ståt föra sin make till grafven. I liktåget syntes många af Danmarks ypperste män och förnämsta fruar. Men ingen tår grät hon. Hög och smärt stod hon i koret, och då stenen sänktes öfver grafoppningen, var det med isande lugn hon såg den sista skymten af den vapensirade kistan försvinna, och med en suck som af lättnad tryckte hon den undrande gossen hårdare till sitt bröst.

IV.

Det var en afton på senvintern. Mellan Danmark och Hven hade isen redan brutit upp, men på den mot Skåne vettande delen af Sundet låg den ännu kvar. Vildsvanarne hade kommit, och öfver hela ön kunde man från vattnet höra deras sång. Den förgylda pegasen uppe på Uranienborgs ärggröna kupol svängde gnisslande af och an.

I vinterrummet på nedre våningen sutto borgens invånare till bords. I den högkarmade stolen under den mörkblå med zodiakens tecken sömmade pellen satt

Tyge Brahe själf. Fast han endast fyllt fyrtio år, voro hans hakskägg och de långa hängande knäfvelbårarne redan zirade med en och annan silfverstrimma, men det kortklippta bakåtstrukna håret var rikt och tätvuxet. Den mörka metallnäsan glimmade då och då till i eldsljuset, och ögonen voro skarpa. Den styfva och veckade linnekragen kring hans hals kom hans hufvud att liksom Johannes Döparens hvila på ett fat. På bröstet bar han i en dubbel guldkedja elefanten med det kungliga namnchiffret. Vid sidan om honom, på golfvet satt Jep, dvärgen, med hufvudet lutadt mot stolskarmen. Då och då tog Herr Tyge med fingrarne någon bit från fatet och matade honom, utan att därvid afbryta sitt tal.

Till vänster om honom satt Fru Brahe till Erichsholm. Hon var nu trettiofyra

år. Hennes eljes rika hår dåldes af en pärlstickad hufvudbonad, hvars breda brätten, som bågade sig nedåt öfver pannan, döljande hennes rika hår, slutade framför öronen, så att äfven dessa skymdes. Hennes ansikte var blekt, men ögonen stora och mörka, gestalten var hög men spenslig. I knäet bar hon en liten hund, som hon då och då smekte, medan hon tankfullt lyssnade till Herr Tyges tal, som just nu rörde sig om den papperskvarn han aktade anlägga på sin ö, då för hvarje år svårigheten blef allt större att med papper förse det lilla tryckeri, som han i södra jordvallen låtit anlägga.

Fru Christina gick tyst omkring i rummet och såg efter serveringen. Då Herr Tyge talade, blef det alltid tyst i rummet. Till och med den lille liflige holländska målaren, som eljes hade så svårt

att hålla sin tunga i styr, afbröt då sitt tal midt i en mening. Herr Tyge älskade visst nog munterhet vid sitt bord, men störde honom någon, då han hade någon ny idé i görningen och önskade öfverlägga om skälen för eller emot, kunde han blifva häftig. Detta visste de alla af erfarenhet, såväl den lille målaren som de fem disciplarne, som sutto vid andra ändan af bordet, och därför höllo de sig nu tysta som möss.

Det stormade utanför, och det tjöt i ugnspipan. Plötsligt hördes dvärgens torra stämma:

— Titan, Titan, ropade han.

Tyge Brahe lade handen på dvärgens hufvud. — Hvad vill lille vännen? Rädes han för stormen?

Tyge Brahes stämma var alltid smek-

sam, då han vände sig mot den lille sinnessvaga krymplingen.

— Titan, Titan, upprepade dvärgen.

— Titan, det är ju ett namn på solen, ledes han efter solen, lille man?

— Titan kommer öfver sjön!

Och han trefvade efter Fru Sophias hand.

Då Jep fått någon idé i hufvudet, blef det alltid oro på Uranienborg. Hans varsel slog sällan fel. Då Herr Tyge tvekade om något beslut, brukade han fråga Jep till råds, och ur dennes dunkla orakelsvar letade han sedan med ängslig ifver fram dess innebörd. Och det rådet lände nästan alltid till båtnad.

Herr Tyge lutade sig öfver dvärgen.

— Hvar kommer Titan, svara min gosse, och jag skall gifva dig papegojan, som jag fått af Hertig Ulrik. Hvar kommer Titan?

— Titan kommer öfver sjön, se, se! Och han reste sig och pekade mot söder.

— Gå upp i tornet, Odd Einersen, sade Herr Tyge till en af disciplarne, gå upp i tornet och se, om du kan upptäcka någon på sjön. Gud hjälpe den, som i kväll är ute.

Odd Einersen reste sig från bordet och gick ut. Det blef tyst i rummet, endast dvärgens sakta kvidande förnams.

Plötsligt hördes ett ilsket skall från de fyra engelska doggarne, som bevakade södra porten i slottsvallen. Så förnams vaktens manande rop, och man hörde att porten öppnades. Så ljödo steg utanför. Alla reste sig till hälften, och allas blickar riktades mot dörren. Den öppnades, och in i rummet trädde en lång smärt man med kolsvart spetsigt hakskägg och stora bruna ögon. Då han slog från

axeln den våta rägnkappan, såg man, att han var klädd i svart, tämligen nött sammet med en rad af små glänsande silfverknappar. Tyge Brahe reste sig och gick honom tillmötes.

— Hvad? Det är ju Erik Lange. Välkommen i mitt hus. Hvar kommer du ifrån, och hur kunde du landa i en sådan storm?

Fru Sophia Brahe satt tillbakalutad i stolen och grep hårdt om dess karmar. Hvilket ädelt ansikte! Han hade lagt baretten med dess våta plymer öfver kappan på stolen och stod nu framför Tyge Brahe. Hans ansikte var blekt, det svarta håret, som var vått af saltvattnet, klibbade mot pannan, hans händer voro hvita, och på den högra handen bar han en vapenring af silfver.

— God afton Tyge Ottosson! Jag

kommer sent om kvällen, men jag har alltid stormen emot mig.

Med ett matt leende skakade han hand med Tyge Brahe. Utan att ens med en blick bevärdiga de öfrige i rummet, gick han så mot kakelugnen, där några kubbar sprakade, satte upp den ena foten mot ugnskanten och höll de smala hvita händerna framför elden.

— Nå, Erik Lange, sade Tyge Brahe, åren ha gått, sedan vi i Basel arbetade vid degeln. Ryktet har sagt mig att din forskarhåg sedan dess ej stillats. Nämner man Europas bäste adepter, nämner man också ditt namn, Erik Lange.

Främlingen stod fortfarande med ryggen mot rummet. Han svarade, som hade han icke lyssnat till Tyge Brahes fråga.

— Ofta, när jag om natten såg din stjärna, Tyge Brahe, mindes jag dig.

Snart, tänkte jag, är din stjärna slocknad, dess strålar bli ju svagare år från år. Jag ville återse dig, medan ännu din stjärna brann.

Tyge Brahes anlete mulnade.

— Det är sant, Erik Lange, att främlingen i Cassiopeia är på återtåg. Äfven hon har sin bana att fullfölja. Men innan kvällen kommer, kan mycket vara uträttadt. Och du, Erik Lange, återtog han med sin vanliga röst, stanna du nu hos mig en tid framåt. Under slottet har jag ordnat ett laboratorium med sexton ugnar; stanna hos mig och öfva dig i den största af konsterna!

— Jag tackar dig, Tyge Brahe, men redan i morgon måste jag vidare. Mina gårdar i Skåne, som jag ej på femton år besökt, påfordra min närvaro. Jag har

erfarit att allt där råkat i lägervall, och jag har haft otrogna tjänare.

Herr Tyge smålog, där han satt och bet i sin knäfvelbår. Erik Langes gårdar! Hade han öfverhufvud kvar så mycken mark af allt sitt fädernegods, att han därpå kunde sätta ut en hand full hvete? Stycke efter stycke hade han ju offrat under årens lopp för sina experimenter.

Fru Christen hade under tiden ordnat den främmande gästens måltid och på en stol framför brasan utbredt hans drypande kappa. Han bugade sig tigande för henne och grep sig långsamt an med anrättningen utan att lyfta sin blick från bordet. Fru Sophia Brahe betraktade tigande hans bleka profil. Pannan var hög, näsan rak, halsen var spenslig och lyste hvit mot den höga svarta kragen som från axlarne stod styf upp till höjden af en handsbredd.

Tyge Brahe underhöll sig länge den aftonen på tu man hand med den främmande adepten. Han visade honom omkring i den märkliga borgen, visade honom tornen, där de astronomiska instrumenten voro uppstälda, och från hvilka stjärnehimlen öfver en åt alla sidor fri horizont i molnfria nätter skönjdes. Han visade honom den stora stjärngloben, där Tyge Brahe ingraverade alla fixstjärnor och planeter, allt efter som han bestämt deras plats i världssystemet, och han förklarade för honom detta system, där jorden, Urania, den vi alla trampade under våra fötter, vore världsaltets fasta punkt, kring hvilken rörde sig solen och månen, och hur kring solen på dess bana kring jorden kretsade Merkurius, Venus, Mars, Jupiter och Saturnus, den lyckliga och starka stjärnan.

Det var sent om natten, då de båda vännerna ändtligen gingo till hvila. Tidigt om morgonen följande dag reste Erik Lange öfver isen hem mot sina öde skånska arfvegårdar.

V.

Våren hade för länge sedan kommit. Sundet låg blått och glittrande; alla marker och vångar lyste gröna, och björkarnes nyss så glänsande gula löffärg hade äfven den förbytts i smaragd. De silfvergrå, plymascherade hägrarne, som i stora skaror byggde och bodde i de höga bokarne öfver kärret strax bredvid Erichsholms hvita slott, hade redan ungar, och kretsade nu skrikande omkring trädtopparne.

Fru Sophia Brahe hade återvändt till

sitt gods efter besöket hos sin broder. Hon hade fått ett behof af ensamhet. Hennes lille son fick långa stunder leka för sig själf i solskenet i den stora salen med de väfda tapeterna. Själf kunde hon då sitta orörlig i en stol med handen under kinden.

Stjärnornas och metallernas konst lockade henne ej längre. Den dagbok hon sedan dagen för den nya stjärnan fört öfver himlen och väderleken var sedan en månad afbruten, och i laboratoriet hade en spindel spunnit sitt nät tvärs öfver ugnen. Örtagården, som eljes var hennes stolthet, och som öfver hela landet var vida prisad, hade i år blifvit försummad, gräset grodde i gångarne, och endast ett fåtal plantor hade blifvit utsatta.

Ofta gick hon ensam ut längs vägen,

som från de stora gårdarne längre upp ledde ned mot Sundet. Det var, som väntade hon på någon, som aldrig kom.

Fru Sophia Brahe var vida beryktad för sin färdighet i läkekonst. Också kommo sjuklingar från när och fjärran för att fråga henne till råds. Hon gaf alltid hjälp, då så stod i hennes makt. Också älskade henne folket.

Det förvånade henne därföre icke, då en dag en bonde kom körande med en flatvagn, i hvilken på en bädd af halm en människas former aftecknade sig under ett täcke. Efter vagnen ledde en gosse en sadlad svart häst, som haltade på ena frambenet.

Fru Sophia Brahe stod just på trappan och höll sin lille son i handen, då vagnen körde upp på borggården. Bonden, som höll i tömmarne, bugade sig, och

då kände hon igen honom; det var en af hennes egna bönder.

— Är det din son, som är sjuk, Gert? frågade Fru Sophia.

— Nej, nådig Fru, svarade bonden, Hans är Gudskelof frisk, det är ju han, som leder den svarta hästen. Stå stilla, ditt kreatur, röt han åt ridhästen, hvilken skyggade för ett fönster, som just nu öppnades i andra våningen.

Fru Sophia Brahe gick ned för trappan.

— Det är en främmande herre, som min son fann på vägen. Han har ett hål i hufvudet, hästen måtte ha gått öfver med honom. Vi lyckades stilla blodflödet, men det är oss omöjligt väcka honom till medvetande.

En främmande herre? Fru Sophia Brahe bleknade. Så gick hon emot vagnen och fattade tag i en flik af täcket.

Hon tycktes tveka ett ögonblick, så lyfte hon det upp. Ett blekt ombundet hufvud med svart helskägg blef synligt. Det var Erik Langes. Hans ögon voro slutna, och han andades tungt.

Gerts förundran öfver den rika gåfva han vid sitt afsked erhöll af Frun till Erichsholm var knappast större än tjänstefolkets, då de fingo befallning om att för den främmande sjuklingen ordna Salig Herr Otto Tagessons eget rum, hvilket ända sedan hans död stått orubbadt. Ingen annan än Fru Sophia själf fick tillträde dit. Hon satt där hela natten, man kunde höra den sårade därinnanför yra och ropa högt i feber.

Vid bädden satt Fru Sophia. Hon hade tagit den sårades högra hand i sin och strök den sakta. Hon betraktade den noga. Den var så vackert och spens-

ligt formad, dess fingrar voro långa och smala och den bar en vapenring af silfver.

Bäst hon betraktade den, slog Erik Lange upp sina ögon. Hon släppte hans hand.

— Hvem är I? frågade han.

— I är hos vänner, Erik Lange. I har skadat Edert hufvud, men det går snart öfver, blott I är tyst och lugn.

Han teg en stund och betraktade henne. Så famlade han efter hennes hand.

— Hvarför släppte I min hand? sporde han.

Hon tog på nytt hans hand, så smekte hon den. Han höll fortfarande sina ögon på henne.

— Hvem är I, jag har aldrig sett Eder förr?

Fru Brahe till Erichsholm lutade sig öfver sin gäst och smålog. Hennes mun

kom allt närmare hans kind, så kysste hon den omärkligt och hviskade så tyst att han icke förnam det:

— En som älskar dig, Erik Lange.

Han såg på henne med ett matt leende. Så slöto sig hans ögon, och han föll i sömn.

Han sof länge. Då han åter vaknade, satt Fru Sophia i fönstret och sydde på en båge. Han reste sig upp i bädden och förde handen till pannan, som nu enligt alla konstens regler blifvit förbunden. Då blef Fru Brahe honom varse.

— Ligg stilla, Erik Lange. Nu måste I lyda mig, sade hon.

Han föll tillbaka mot kudden

— Hvad heter I? frågade han.

— Min broder, som är Er vän, brukar kalla mig Urania. Vill inte också I kalla mig så?

— Er broder, hvem är han?

— Tyge Brahe.

— Det är sannt. Tyge Brahe är min vän, men ej visste jag, att han hade en så skön syster. Hur kände I mitt namn?

— Därför att jag sett Eder förr på Uranienborg. I satt alldeles bredvid mig vid bordet, men I märkte mig visst inte.

— Då I säger det, så tror jag, men det är mig ofattligt, hur jag kunde undgå att lägga märke till Eder skönhet.

Fru Brahe smålog vemodigt.

— Nu, då I är sjuk och tror Eder stå i tacksamhetsskuld till mig, ser I mig och finner behag i mitt utseende. Då I var frisk, satt I den aftonen så nära bredvid mig, att I snuddade vid min arm, men då märkte I icke att jag fanns i rummet. I bör ej tala om mitt utseende,

ty jag är ej längre så alldeles ung, och jag har lidit mycket.

Nu öppnades dörren sakta, och den lille gossen smög sig undrande in. Då han märkte, att den främmande herren betraktade honom, tryckte han sig förläget till modern.

— Åke, barnet mitt, gå och hälsa på den främmande herren. Gossen gick fram till sängen och kysste Erik Langes hand. Så lade denne sin hand på hans ljusa hufvud.

— Den svarta hästen är redan bra i benet, sade gossen. Jag ger honom hvar dag bröd ur handen.

— Snart blir hans herre också bra, säger Fru Brahe. Då, Åke, sätter han sig nog upp på den svarta hästen, och så komma de aldrig mer tillbaka.

Gossen såg nedslagen på främlingen. Så vände han sig till modern.

— Bed du honom stanna och hästen också, sade han.

Fru Sophia smålog.

— Det brydde sig nog icke den främmande herren om, men kom nu, skola vi laga att han får något varmt till lifs.

Hon tog gossen vid handen och gick ut ur rummet. Erik Lange försjönk i tankar.

En vecka senare, var förbättringen så långt framskriden, att den sårade kunde företaga små promenader i trädgården. Den stod nu i fullaste appelblom. Grenarne bildade hvita hvalf öfver gångarne, då och då föllo de hvita kalkbladen likt fladdrande snöflingor. Alla gångarne voro fina och rensade. Fru Sophia hade med ens tagit itu med trädgården, och sedan arbetsstyrkan fördubblats hade nu trädgården i hast blifvit så ansad som trots någonsin förut.

Hon visade Erik Lange omkring på slottet. Mest intresserade honom laboratoriet, hvars prydlighet och ändamålsenlighet slog honom med förvåning. Och än mera förundrade han sig öfver sin vårdarinnas stora lärdom och erfarenhet i alkemien. Han hade aldrig trott, att en kvinna kunde i detta vetande komma längre än till tröskeln. Men hennes kunskaper ingåfvo honom respekt, och han, som eljest var så tystlåten, ertappade sig gång på gång i djupa samtal med henne. Han visade henne nya rön, som han gjort, och ordade om sina resor, och om huru han under årens lopp färdats från hof till hof och uppsökt de kunnigaste adepterna. Nu vore han själf väntad till ingen mindre än Kejsar Rudolf i Prag, hvilken själf vore en värdig lärjunge af Hermes Trismegistus, och till

hvilken han hade rekommendationsbref af Erkebiskopen i Köln.

Det var i synnerhet ett ställe i trädgården, där de gärna sutto, det var på en kulle i ena hörnet af trädgården, och den skuggades af ett valnötsträd och kantades med blommande nyponbuskar. Häruppe fanns en torfbänk, och från den kunde man se ut öfver appelträdens kronor med all deras hvita, blommande rikedom. Ofta var gossen dem följaktlig, han hade fattat stort tycke för den främmande gästen, och denne å sin sida önskade alltid hafva honom i närheten.

En dag sutto de uppe på kullen vid sidan af hvarandra, gossen lekte nedanföre. De hade suttit tysta en stund; så sade Erik Lange:

— Nu nalkas stunden för min afresa, Fru Brahe. Tack vare Eder hjälp är jag

nu åter nästan frisk. I morgon måste jag resa.

— I morgon, hvarför redan i morgon, frågade hon med en röst, som föga dolde hennes bestörtning.

— Jo, tiden hastar. Jag måste. Hur gärna hade jag inte stannat här längre.

— Hvarför gör I inte så, Erik Lange, — hon talade helt ifrigt — här har I ju allt hvad I behöfver. Mitt laboratorium, har I ju själf sagt är bekvämt och tillräckligt på alla sätt, och dessutom är I ju ännu icke frisk.

Han smålog.

— Hvad det är synd, att man icke kan vrida tiden tillbaka som man kan göra det med dess mätare uret. Vore det för tio år sedan, och sutte jag då här bredvid Eder utan några hvita strån vid min tinning, skulle jag bedja Eder be-

hålla mig för alltid. Ingen kvinna har ännu fängslat mig som I. Men hvad hade jag att erbjuda Eder? Jag är en man med sköflade ödehemman som arf och eget, en man utan ställning och utan tjänst.

Hon såg icke upp, då hon svarade:

— Hvarför gör I Eder äldre än I är. för mig vore I ung nog, Erik Lange. Jag har själf lemnat min första ungdom bakom mig.

Hon såg upp mot honom och tog hans hand. Så sade hon enkelt:

— Och om nu jag både Eder stanna för alltid? Skulle I då svara nej? Ser I, sen jag första gången såg Eder, visste jag, att I var mitt öde. Därför väntade jag Eder. Jag visste, att I skulle komma, men jag visste ej att I skulle komma så snart och komma blodig. Vet I af, att Tyges dvärg som kan varsla om det var-

dandes, kallade Eder Titan? Titan, det är ju solen, och solen ger ju jorden ljus och värme, och utan den skulle jorden dö. Och mig kalla de ju Urania, tillade hon sakta.

Han tog hennes hand.

— Urania, sade han, Tyge säger ju, att Urania är världens midtpunkt, och att själfva Titan rör sig omkring henne. Men, min vän, solen har då ändock sin egen bana att gå, men hur långt han än är borta från henne, kan han ändå sända henne sin värme och sitt ljus.

Ser I, Sophia Brahe, fortsatte han, under dessa dagar har jag genomkämpat en svår kamp för mig själf. Det var en röst inom mig som sade, att hos Eder borde jag söka, hvad jag aldrig ute i lifvet haft tanke på att söka, men där fanns en annan röst, som var starkare, och det var pliktens. Jag vill säga Eder ett, och det är

att sedan mitt sjuttonde år har jag varit på en lång vandring. Jag har sökt *Sophia*, men inte en jordisk utan den, som är visheten. Hvad bryr jag mig om att ändtligen finna guldet! Icke var det för det gyllene skinnets värde som Jason gick sin farliga väg emot Colchis? Men det att kunna i sin hand få stenen, stenen, hvars underbara makt är större än den som låg i Davids slunga! Nu är jag så långt kommen på denna vandring, att jag snart, helt snart, står vid målet. Redan som ung svor jag att icke hvila och icke se åt sidorna. Om några månader, kanske om en, skall jag se det stora *magisteriet*, och då, Fru Sophia Brahe, kommer jag till Eder.

— Kanske är det då för sent, Erik Lange. Hvarför icke stanna här och söka tillsammans med mig? Rufva icke

båda dufvorna på ägg? Vi stå båda midt i högsommaren, hundedagarne äro ju nära.

— Vill I vänta på mig natt och år, Fru Sophia. Senast om ett år är jag tillbaka?

— Jag vill vänta, sade hon och smög sig intill honom. Han lutade sig öfver henne och strök hennes panna. Hon förde hans hand till sina läppar och kysste den, därpå slog hon häftigt sina armar kring hans hals och pressade sina läppar emot hans.

— Erik Lange, välsignad du!

När om morgonen följande dagen Herr Erik Lange på sin svarta häst red ut ur Erichsholm, följde honom Fru Sophia Brahe till häst ett långt stycke. Då han vinkande med hatten till sist försvann vid en krökning af vägen, följde hennes ögon honom, så länge han ännu kunde skymtas. Så red hon hem i skridt med sänkt hufvud.

VI.

Ett år hade gått. Sommaren hinner knappast slå ut, förr än alla blommor vissna, och de gula löfven fladdra. En vacker morgon, förr än man anat det, ligger hela näjden hvit af snö; innan man vet ordet af, har vintern gått till jul och julen till påsk. Så smältes snön, och våren kommer med sina susande flyttfåglar och de tusen blommorna.

Men ett år går långsamt för den som väntar.

Fru Brahe till Erichsholm hade haft

mycket att beställa det året. Allt gårdens folk hade varit i sysselsättning. Själf hade hon smågnolande gått igenom rummen och öfver egorna. Öfverallt var det något som skulle göras, någon brist, som tarfvade förbättring. Det föreföll som hade hon själf blifvit yngre. Hon hade blifvit lifligare och nästan lekfull, ofta kunde hon lyfta sin lille son i luften, öfverhölja hans ansikte med kyssar och svänga honom rundt. Hennes dräkt hade undergått en förändring, det hvita enkedoket, som hon tillförne burit, syntes ej vidare till, och hon klädde sig numera i glädtiga färger.

Tyge Brahe, för hvilken hon anförtrott sin lycka, hade, om också något tvekande, lemnat henne sitt tillstånd till det blifvande giftermålet. Han hade till och med sändt henne sin lille holländ-

ske målare till hjälp vid slottets förskönande.

Hvad Erik Lange beträffade, hade hon från honom haft flere bref, i hvilka han på sirligaste latin försäkrade henne om sin trohet och påminde om sitt löfte att återkomma inom den bestämda tiden. Hade haft flere vedervärdigheter, det medgaf han visserligen, men snart stode han vid målet. Kejsaren hade mottagit honom nådigt, men hade han endast varit där en kort tid, nu vore han på väg till Ravenna, där en i konsten mycket förfaren mästare funnes, och han hoppades mycket af dennes bekantskap. Han bad henne mottaga den vapenring af silfver, som han nu sände henne. Det vore hans enda smycke, några andra hade han icke att gifva.

Ryktesvis hade hon förnummit, att ett

nytt stycke af Erik Langes fädernegård blifvit af fogden taget i mät. Hon smålog, då hon hörde det. Snart skulle han ju själf vara åter! Då skulle han kanske vara i stånd att med sin konst förvärfva hela Skånes land, komme han också tomhändt och utblottad åter, blefve han henne kanske ändå kärare.

Det nalkades allt mera den öfverenskomna dagen. Arbetena på gården fördubblades; ju mera tiden led, dess mera märkte hon måste göras. I början hade hon tänkt att fira Erik Langes återkomst med en stor festlighet. Hon hade ämnat bjuda Tyge Brahe och allt hans hus, ja till och med sina öfrige syskon med deras familjer, och i denna akt och mening hade hon också ordnat en hel länga af gästrum. Men så småningom beslöt hon att mottaga honom helt ensam. Hon

skulle gå emot honom, räcka honom handen och säga: — Jag visste du skulle komma, och så föra honom upp för trapporna.

Dagen kom, men icke solblank som i fjol, den kom med rägn och mörka moln. Hon hade satt ut vakter långt ned åt vägen mot Sundet, för att de genast skulle på förhand kunna varsko hans ankomst.

Så greps hon plötsligt af en oro. Tänk, om han inte skulle komma? Det vore ju flere månader sedan hon sist hörde af honom. Det kunde ju hända så mycket. Hade han inte sagt, då hon såg honom för första gången, och då ljuset från kakelugnen på Uranienborg lyste upp hans bleka, af saltvattnet våta ansikte: »Jag har alltid stormen mot mig.» Tänk, om han låge sjuk någonstädes utan hjälp,

kanske utan medel? Hon greps af ångest öfver att aldrig hafva sändt honom något understöd, fastän hon visste, att hans tillgångar voro så uttömda, men kanske skulle den fattige Erik Lange hafva varit för stolt att mottaga hvad hon sände! — —

Det blef middag, men ännu hördes icke någon främling af. Fru Sophia Brahe gick fram och tillbaka med klappande hjärta. Då och då såg hon ut genom fönstret. Gossen stojade i rummet bredvid. Dagen till ära hade han fått ett par af faderns gamla sporrar, och med dem på fötterna red han nu därinne på sin trähäst öfver stock och sten mot trollet, som vaktade den sköna prinsessan.

Dagen mörknade allt mera. I salen stod bordet redan länge dukadt med tvänne tallrikar och hvarsin bägare af

silfver. Ljusen i kandelabrarne hade redan till hälften brunnit ner. Själf hade Fru Brahe sedan tidigt på morgonen ingenting förtärt.

Plötsligt hördes hästtraf på gården. En af hennes stallknektar kom ridande i skarpt traf och berättade att en ryttare i mörk kappa varit synlig på långt håll, och att denne kom ridande mot Erichsholm.

Fru Brahe sprang in och kysste sin gosse. Vig som en ung flicka sprang hon därpå utför trappan och ut på gården. Hon hade ingenting på hufvudet. Rägnet föll stridt, men hon märkte det icke. Smutsen stänkte öfver hennes ljusa klädnad, rägnet piskade hennes ansikte, men hon kände det icke, allt rymdes för henne i denna enda, jublande tanke: Erik Lange är här! — —

Det kom en ryttare ridande i sakta mak längs vägen mellan pilträden. Hästen var liten och brun. Ryttaren var mörkklädd. Hon vinkade med handen och sprang. Hon var nära att snafva i den styfva klädningen. Ryttaren höll in sin häst och hälsade höfviskt, resande sig i stigbyglarne. Hvad? Hade Erik Lange klippt sitt skägg? Denne ryttare var ju nästan skägglös och därtill kortare till växten. Han kom allt närmare, nu kunde hon se honom tydligt. Det var icke Erik Lange.

Fru Brahe förde handen till sitt hjärta. Så stod hon ett ögonblick stilla.

Ryttaren hade nu kommit alldeles inpå henne och stannat bredvid henne med hatten i hand.

— Fru Sophia Ottosdotter till Erichsholm? frågade han.

— Ja, svarade hon, bemästrande sin rörelse.

— Jag har bref och budskap till Eder, sade han och trefvade i sadelväskan. Se här.

Han framtog ett bref och en lång rulle, insydd i tyg.

— Tag hit, sade hon.

Han lemnade henne det, och hon bjöd honom rida fram till gården att hvila ut.

Hon synade brefvet. Det bar Erik Langes stil. Hon gömde det innanför sin klädning och gick långsamt hemåt.

Hon satt länge med brefvet i handen utan att öppna det. Så vände hon det långsamt och bröt sigillet.

Brefvet var långt. Han skref, att han hela året längtat efter den dag, då han åter skulle stå vid hennes sida. Han hade hela tiden hoppats, att det skulle

blifva honom möjligt, och att han skulle återkomma som en sann adept, från hvars ögon alla fjäll hade fallit. Men ödet hade som alltid varit honom ogunstigt. Just då han trodde, att det stora ögonblicket vore inne, hade det händt honom något sorgligt. En oförsigtig mängd salpeter hade vållat en explosion, som förstört hans preparater och nästan kväft hans medhjälpare. Själf hade han oskadd kommit ifrån det hela, men då alla hans preparater blifvit fördärfvade, måste han nu börja om på nytt. Men för att ändock i viss mån kunna hålla sitt löfte att komma, hade han sändt henne sitt konterfej, som en framstående konstnär utfört, och han bönföll, att hon ynnestfullt ville mottaga detsamma. Han vore nu i München, där ett stort präktigt laboratorium funnes, och där han bemöttes

med stor hänsyn och till och med erhållit flere högförnäme disciplar. Till vintern, eller åtminstone inom ännu ett år, skulle han vara tillbaka. Det vore honom kärare att återvända till henne efter att hafva lyckats än att komma som en vagant. Han önskade henne många goda dagar och nätter och bad henne kyssa sin lille son, åt hvilken han köpt en vacker bok med många bilder, den han skulle medföra vid sin återkomst. Och han slöt brefvet med att bedyra sin beständighet.

Den ena tåren efter den andra började pärla utefter hennes kinder. Det ryckte i munvinklarne, men hon beherrskade sig. Så öppnade hon omsorgsfullt porträttrullen och vecklade ut duken. Det var Erik Lange som han gick och stod. Samma bleka kinder, samma djupa dröm-

mareögon. I ena hörnet stod måladt hans vapen och öfver detsamma hans valspråk: *Deligas quem diligas.*

Hon stod bredvid kandelabern på bordet och höll med båda händerna duken upprullad. Länge och tyst betraktado hon målningen. Så tog hon brefvet och rullen i ena handen, blåste tankfull ut alla ljus på bordet och gick långsamt in i rummet bredvid, där hennes son var, och förde honom så, tankfullt, vid handen upp till sofkammaren.

VII.

Åter gick ett år.

Fru Brahes väntan under detta år hade måhända varit mindre segerviss. Hon hade med sin son tillbragt större delen af vintern hos sin broder, och därför hade tiden gått hastigt nog. Uranienborg hade detta år sett mer än vanligt många gäster inom sina murar. Själfve Konung Jakob af England hade en dag kommit dit, och den lärde monarken hade visat Fru Sophia mycken uppmärksamhet. På vårsidan hade hon återvändt till Erichs-

holm. Ett bland hennes första företag blef att på den kulle, där Erik Lange och hon så ofta suttit, uppresa ett lusthus, som på samma gång inreddes till ett laboratorium i smått. I fonden hade hon uppsatt det konterfej han sändt, och där hade hon sitt skrifbord och sina böcker. Ofta satt hon därinne hela dagen och skref.

Årsdagen kom, men ingen af husets folk hade kunnat märka, att någon främling väntades till gården.

Dagen förgick, men Erik Lange kom ej åter, och ingen budbärare bragte henne bref. Hon var stum i sin sorg, inga tårar kommo i hennes ögon. Hela natten satt hon i sitt lusthus; man kunde se ljus lysa ut genom dörrspringorna till sent på morgonen. Dagen därpå var hon tyst och stillsam.

En tid därefter skref hon följande bref:

»Titan! Detta bref sänder dig Urania. Hon önskar ej bref till svar, men hon önskar dig själf. Långt borta i världen fjättrar dig den konst, som står fientlig mot min längtan. Länge har den vållat mig, att mitt läger stod tomt. Min dag har saknat sin sol. Min natt har gått fram utan stjärnor. Må den svarta konst, som stal mitt ljus, sjunka ned i det averinska mörkret, hvarifrån den kommit. Att den vållar mig ensamhet är svårt. Men svårare är, att den skadar dig själf; först blir din själ sjuk och så din kropp. Ty när i dagar och nätter din förväntan spännts till det yttersta, och så det hela blef till ett intet, vållade det dig förvisso sorg. Då din lunga inandas den vidriga rök, som väckes af

kol och materier, blir ditt bröst beklämdt. Du må tro mig, ty jag talar af egen erfarenhet. Ofta sotas ditt ansikte och dina läppar, som borde tjäna mig. Minnes du den gång, då du i retorten göt *Tartarus*, den stygiska vätskan, huru då den bundne Salpeter med stort buller bröt sina band och med sin stank nedslog dina medhjälpare. Att du då slapp så lindrigt undan, berodde nog på mina böner. Men sedan dess rädes jag vid tanken på svafvel, antimonium, den gråa arseniken och det lömska merkurium. Ofta hör jag om natten en röst, som hviskar, att det går dig illa. Måtte Phoebus, den helande guden, skydda min kärlek! Min ångest är svår, ty man har sagt mig, att du, följd af blott en sven, dragit öfver de ödsliga Alperna. Hvarför har du ånyo företagit en så lång färd?

Hvarför har du icke låtit mig veta, hvart du går, så att jag kunnat följa din gång med mina böner? Jag har aldrig trott, att du sökt vinna den gyllene vädurens skinn, men står din håg därtill, kan du hos mig finna ditt Colchis. Men då jag själf ej är mäktig af ränkor, kan jag aldrig blifva din Medea. Jag har byggt ett lusthus här på skön plats i min trädgård; jag vill hädanefter kalla det Colchis. Kom därför, Titan. För att nå detta Colchis skall du icke behöfva färdas med Argos köl öfver phasiska vatten och ej häller att handskas med gifter att betvinga Hecates odjur; här hotar dig ingen eldfrustande tjur och inga ur jorden vuxne män, och ej skall du här behöfva med hemliga örters makt invagga någon drake i sömn. Mitt lusthus väntar dig. Allt hvad som behöfves

för guldmakarns konst finnes där, ugnar, kol och lampor. Låtom oss därför här tillsammans söka den mystiska stenen. Solen är ju dess fader, och månen är dess moder. När mannen och kvinnan famnat hvarandra i hänryckning, och frukten vuxit ur kärlekens blomster, då danas ju en symbol af den underbara stenen. Ty som barnet till födandets stund näres af blod och sedan ammas vid bröstet, så danas ju det kemiska barnet vid värme och vätskor. Som den nyfödde är det i början rödaktigt, men skiftar sedan färger, storlek och form. Hvilken plats på jorden skulle bättre dölja vår hemlighet än denna park? Här växer icke den bolmört, ur hvilken Medea drog sitt gift. Här finnas inga andra ormar, än dem vi själfva bilda, då vi slå armarne kring hvarandras halsar. O, måtte böljorna och vinden

höra min bön och oskadd föra dig hit! Nu blomma på nytt de hvita apelträden, och deras mörka grenar darra af längtan att på nytt få sila sitt hvita blomsterfång öfver ditt hår och din svarta dräkt. Men skulle det blifva dig till förfång att redan nu återvända, beder jag dig att icke nu komma, ty jag vill icke skada dig. Jag sätter min tro till dig, men många finnas, som håna min tillit. De säga, att du med din smidiga tunga bedragit så många kvinnor. Men jag beklagar mig icke, ty jag valde dig frivilligt. Som stålet drages till magneten, drages jag till dig. Bland Danmarks alle ädlingar, var du den ende, som blef mig af hjärtat kär. Men jag tror på dig, ty i din födelsestund stod Merkurius, Stilbon, i Venus' närhet, det var Venus och gudarnes härold som skänkte dig ta-

lets gåfva. Men i Tvillingarnes tecken, stod då Phoebus, det var därför Amor en gång kring oss slungat sitt tvillingsskärp. Men Merkurius, den vingfotade, är af ett ombytligt sinnelag, gudinnan, som föddes af hafsskum, är det än mera, och bedrägligt är Tvillingarnes tecken. Men vår kärlek är ren. Skulle någon oren tanke hafva blandat sig däri, skänker jag den till de kvinnor, som du förr älskat i lättfärdighet, eller åt henne, som kanske just nu fördrifver din kväll. Men jag vill icke tro dig om en så svår synd, fastän de finnas, som säga: »Du är en toka, som tror att han älskar dig, den han icke kan se. Hvad tror du väl han gör, då han flackar omkring så långt och så länge? För visso har någon annan nu vunnit hans hjärta, och finge han än af en händelse höra ditt namn, frågade

han endast: hvem är hon?» Så tala de, men jag, som älskar dig, är döf för deras tal, men beder Gud, att om det funnes något sant däri, det hela måtte vara så flyktigt som flyktigheten själf! Ty då du föddes, stod Jupiter i det femte huset. Jupiter är beständighetens gud, och det femte huset är lyckosamt. Därför vet jag att du skall komma. Men det att Saturnus, den gamla stjärnan, hvars gång är så trög, stod från Jungfruns bild mot honom i opposition, gör mig ondt. Skall det då dröja så länge, innan du kommer? Mig är dock Jungfrun blid. Ack, hennes gunst har jag mer än jag önskade. Ty Jungfrun är ofruktsam. Men henne skyller jag dock, att min håg finner glädje i konsterna. Detta blef trösten i min långa kärlekslängtan, blef mig en Penelopes väf, tusen gånger sliten, men åter

knuten tillsammans. Men det väcker min oro, att Mars, äktenskapshataren, stod i Väduren. Olycksalige Mars! Hällre sätter jag då min tillit till Saturnus, churu äfven denne anses för ond, ty de äldste vise af Egypti land lärde, att människan själf vore det onda, men att Saturnus vore god. Nu stod Saturnus högt på himlen och i Jupiters hus. Därför rädes jag honom icke, och änskönt Venus hade honom i aspekt, och kvadraturer endast båda ofärd, var dock denna icke hotande, ty den var nästan sextil. Därför hoppas jag på Saturnus och beder honom förläna dig beständighet, icke i dröjesmål, men i kärlek. Måtte den snabbfotade Luna visa dig vägen hem! Vredgas dock icke, att jag för din blick upprullar stjärnekartan, då du vet att jag vid en spinnrock skulle stå mig så slätt.

Men min håg står till stjärnorna, det är därför min broder gifvit mig namnet Urania. Din blick ser nedåt mot de jordiska metallerna. Tro mig, så högt som himlen står öfver jorden, står astrologien öfver deglarnes och ugnens konst. Men när du kommer, vill jag glädjas med dig åt det du älskar. Låt mig blifva din Sapho, som förstår att tvinna en tråd af vaggande rytmer. Min son längtar efter dig, han har nu vuxit, och den unga falken vill snart lemna sitt näste. O, min älskade son! Då jag under vånda gaf honom lifvet, stodo fyra planeter i sina rätta hus; sällan såg man ett gladare bådskap. Men fast alla stjärnor lofvade honom lycka, beder jag dock att både män och kvinnor måtte älska honom, att allt på jorden måtte älska och skona honom; jorden och stjärnorna kunna svika. Gud bevare min son!

Vi bedja dig båda, att du påskyndar din hemfärd. Jag vet, att du till sist skall komma, men jag rädes för ett: att du efter den långa väntan icke skall finna mitt yttre sådant som då du gick. Då fann du mig vacker, men kanske skall du finna mig förändrad. Ännu är jag nog densamma, men bekymmer kunna föråldra lika väl som den hjärtlösa tiden. Kom därföre min Titan, och då du för mig berättar om allt det vidriga du haft att utstå, skall förvisso ditt sinne blifva lättare.»

Detta bref sände hon med en man, som färdades till Neapel, och då hon erfarit, att Erik Langes sista gods Engelstholm blifvit af fogden taget i mät, sände

hon honom till låns så mycket reda pänningar som hon genom försäljande af sina i närheten af Knutstorp ärfda gårdar lyckats uppbringa.

VIII.

Några år senare stod Fru Brahe till Erichsholm en vinternatt uppe i det norra tornet af sin borg och betraktade stjärnorna.

Väl var hon hög och smärt som förr, och hennes hår glänsande svart, men tiden, den hon fruktat, kanske äfven bekymren, hade rispat sina vemodiga linier kring hennes ögon och kring hennes mun, där sällan spelade något löje. Hon hade blifvit fåordig, och hennes dräkt var ej längre vårdad.

Sedan ett par år var hennes son ute i främmande land för att fullborda sin uppfostran. Hon var därföre helt allena på Erichsholm, ty ännu hade icke Erik Lange återvändt. Hon färdades numera sällan till Uranienborg, ty hon hade blifvit skygg för människor.

Hon späjade ut öfver himlahvalfvet. Där glimmade och tindrade alla dessa myriader världar, som en gång för alla fått fångad hennes själ. Hon hade bland dem sina vänner, men där funnos också dem, som hon fruktade. Det var endast till dessa tysta vänner hon numera vände sig med sina frågor, det var endast åt dem som hon anförtrodde sin sorg och sin längtan.

Ännu väntade hon på Erik Lange. Han hade ju lofvat att återkomma. Hade

icke äfven Jupiters stjärna förkunnat hans trofasthet?

Under alla dessa åren hade han icke underlåtit att, om också sparsamt, skrifva henne till. Han hade allt fortfarande haft det svårt, men vore alltjämnt lika förtröstansfull. Han tackade henne på det hjärtligaste för allt hvad hon under årens lopp sändt honom till låns, hon skulle icke oroa sig därför, han skulle vid sin återkomst på ett lysande sätt kunna visa henne sin tacksamhet och sin beständiga kärlek.

Åh nej, detta oroade henne nog icke. Men hvad som däremot gjorde henne sorg, var, att hon snart icke hade mera att sända. Erichsholm med allt hvad därtill hörde, vore ju hennes sons. Men snart borde ju Erik Lange vara åter, skulle han då icke till sist tröttna i sin fåfänga

Jakobsbrottning? Den dag han bruten och utarmad vände åter, skulle blifva den största i hennes lif. Hon visste, att komme han än i lumpor, skulle hon kyssa hans hand och bjuda honom som konung draga in i hennes fattiga ensamhet.

Hon smålog svagt vid tanken på Erik Lange. Däruppe i söder vandrade nu de stjärnor, som just i kväll sågo ned genom rutan i hans arbetsrum. Kanske lutade han just nu sin bleka panna mot fönsterposten och stirrade upp emot dem utan aning om att i detta ögonblick deras ögon riktades mot samma mål?

Så kom hon att tänka på brodern Tyge; han vore ju den ende i världen, utom hennes son, som icke begabbade hennes kärlek. Hur mycket hade han icke varit för henne. Alla de öfriga syskonen voro ju för henne så godt som främlingar.

Men Tyge, den store starke anden, var henne så kär. Det hade kanske varit orätt af henne, att på så länge icke hafva besökt honom, oaktadt han så enträget bedt henne därom. Hans hustru vore ju en god och duglig kvinna, men hon saknade alla förutsättningar för att kunna förstå honom och finna intresse i hans förehafvanden. Konungen, som så frikostigt lemnat honom sitt understöd, vore ju död, hans gamle vänner i rådet, Nils Kaas och Jörgen Rosenkrands, hvilka alltid varit hans förespråkare, hade ju äfven de skattat åt förgängelsen; nu spordes det i stället, att Christoffer Walkendorf, Tyges svurne fiende, hos den unge konungen råkat i ständigt stigande ynnest.

Hennes blick irrade öfver stjärnhimlen. Där glimmade Sirius tindrande klar, där höjde den Stora Björnen sin gnistrande

tass, följd af Björnvaktaren med sitt röd-aktiga bloss; där skimrade genom den tunna vinterluften Berenices stjärnströdda hår. Där flammade — — men, hvad var detta? Såg hon i syne? Barmhertige Gud!

Tyge Brahes stjärna i Cassiopeia hade slocknat.

Tyge Brahes stjärna, den främmande stjärnan, som ur det hemlighetsfulla mörkret stigit fram på fästet, stjärnan, som en gång kallat honom fram ur det okända, och som för eviga tider skulle tindra däruppe, bärande till sena släkten Tyge Brahes älskade namn, stjärnan hade slocknat.

Hon tryckte handen mot sitt hjärta och måste stödja sig mot en pelare för att icke falla. Så bröt hon ut i ett förtviflans skri; det ekade genom det tomma

slottet och förtonade ohördt ut i rymden. Så slet hon i sitt hår och knöt handen mot himlen.

Så blygdes hon öfver sin vrede. Som hade hon träffats af ett slag, sjönk hon ned vid en stol, och med håret upplöst och händerna hopknäppta grät hon med hufvudet på sin arm.

Så försjönk hon i böner. Hon bad Gud, att icke skona henne själf, att tvärtom låta henne drabbas af Hans vrede, men hon bad att han ville skona de tre, som hon älskade. Han skulle skona hennes son för hans stora och vackra ungdoms skull, Han skulle skona Erik Lange för hennes myckna kärleks skull, och därför att hon för hans skull lidit så mycket och så länge. Men Tyge Brahe skulle Han skona för Danmarks skull, för det fattiga lilla Danmarks, hvars

störste son han vore, och hvars glans han spridt öfver hela jorden — — —

Innan det ännu hade blifvit dager, var hon på väg mot Uranienborg. Snön låg hvit öfver fältet, de små hästarne sprungo i raskaste traf, men det syntes henne, som hade hon aldrig färdats i så sakta mak. Så började det ljusna i öster. Gård efter gård flögo de förbi, man kunde se röken stiga ur skorstenarne och se det lysa i spislarne innanför. Så kommo de genom en bokskog. En flock skrämda rådjur skymtade öfver vägen och försvunno. Åh, hvad skogen syntes henne ändlöst lång! Ändtligen ljusnade det mellan stammarne, och framför dem låg Sundet som ett enda hvitt fält, och därborta Hven, Tyge Brahes kungarike.

Hon kunde känna hjärtat bulta högt i sin hals. Tänk, om hon skulle finna

honom död! Tänk, om han gått bort och det utan att hon ännu en gång fått trycka hans hand och tacka honom för all hans vänskap!

Hvad var detta? Hvarför var den gyllene Pegasus, som förr med vingarna höjda skådat ut från slottets spira, nu borta? Hade den blåst ned under sista stormen, eller vore den blott nedtagen för att förgyllas på nytt?

Hon kom allt närmare. Nu kunde hon tydligt se, att där äfven vore luckor för fönstren. Uppifrån byggnaden hördes raspandet af verktyg och huggen af yxor. Det var tydligt att arbetare höllo på att nedbryta några väggar.

Hon körde in genom ingångsporten till parken. Porten stod öppen. Inga hundar gåfvo genom sitt skall tecken till ankomsten af en resande. På vägen låg

halm, som då man kört med flyttlass. Så stannade slädan framför slottets port. Den var reglad, och, då hon ringde, var det ingen som öppnade.

Hon gick rundt omkring huset. En dörr stod öppen, och hon steg in. Några arbetare betraktade henne förvånadt, men brydde sig icke om att hälsa.

Hvar Herr Tyge Brahe vore? Det visste de icke, men det vore mer än en vecka sedan han med hela familjen och allt hvad han egde tagit vägen öfver till Danmark. Nu vore de där för att bryta ned allt hvad som vore väggfast, så att äfven detta skulle kunna bortföras. Herr Tyge Brahe skulle aldrig komma tillbaka, Kungen hade visst förbjudit honom det, och nu gladdes alla bönderna öfver hela Hven, ty Herr Tyge Brahe hade fört

ett hårdt regemente och stode dessutom i förbund med djäfvulen.

Fru Sophia Brahe satte sig åter upp i släden, och i den bitande kölden bar det öfver mot Köpenhamn. Hon kände att hennes kinder voro nästan förfrusna, gång på gång måste hon stiga ur släden och gnida dem med snö.

I Köpenhamn, dit hon sent om aftonen anlände, fick hon veta, att Tyge Brahe ohjälpligt fallit i onåd. Konungen hade nyss fråntagit honom alla de förläningar Dess höge fader gifvit honom, och då Tyge Brahe aktade öfverflytta till Köpenhamn, hade Konungen förbjudit honom att äfven där göra astronomiska observationer. Tyge Brahe hade försökt att personligen göra Konungen sin uppvaktning för att anropa hans nåd, men han hade icke blifvit mottagen. Full af

förbittring hade han då, följd af sin familj och några få trogna, vändt fosterlandet ryggen.

Det smärtade bittert Fru Brahe att brodern icke med ett bref underrättat henne om allt detta. Men då hon återkom till Erichsholm, med själen full af stum förtviflan, låg där emot henne ett bref af Tyges egen hand, däri han berättade henne allt. Han hade icke förr velat skrifva henne till om sin olycka, ty han hade alltjämnt hoppats, att det hela blott vore ett lätt öfvergående oväder. Den unge Konungen vore i grund och botten en god och upplyst monark, men han hade råkat ut för dåliga rådgifvare. Om Tyge blott lyckats få honom själf till tals, hade han säkert insett det förhastade och det för Majestätet själf så kränkande, som låge i Dess handlings-

sätt, men då han icke lyckats vinna företräde, hade han med vreden i hjärtat gått ur landet, viss om att för honom stode världen öppen. Han hade dock så gärna velat säga henne farväl. Nu bad han i stället, att hon måtte uppsöka honom så fort han själf fått någon stadig boplats, samt slutade brefvet med ett löfte att söka få Erik Lange i tal och säga honom huru länge och hur trofast hon väntat honom.

Med brefvet följde en dikt, hvars början var af följande lydelse:

»Danmark! Säg hvad jag bröt att ut du mig stötte i mörkret,
Säg mig, o fäderneslaud, hvi har ditt hat jag förskyllt?
Kan du väl vredgas för det att jag med lager dig smyckat,
Af dina söner säg hvem gaf dig en rikare skatt?

Kan du väl vredgas därför, att högt på
himmelens båge,
Danmark, ditt älskade namn skref jag
bland stjärnornas bloss?
Hvarför då stöta mig bort? En gång du
skall säkert mig minnas,
Barn af en senare släkt bygga på hvad
jag dem gaf!
— — — — —»

IX.

Det är högsommar. Erichsholm står sen flere år öde och tomt.

Dufvorna, som förr kommo flaxande i stora brokiga flockar för att framför trappan af en vänlig hand matas med ärtor och säd, hafva nu för alltid lemnat dufslaget, sen det i våras blåste omkull, och ingen sedan dess rest det upp. De sitta nu i långa rader längs slottets tak, skygga och ovana vid människornas röster, och sin föda söka de ur den förvuxna trädgården.

Flere rutor i slottet äro sönder, och i

några sitta där brokiga trasor. Andra stå helt och hållet utslagna. Det är tyst öfver borggården, endast den rostiga vindflöjlen af järn med Thottarnes gamla vapen gnisslar på sin stång.

Plantorna och örterna i trädgården hafva tröttnat på att stå stilla. Då ingen längre vårdade sig om dem, hafva de så småningom lemnat sina platser; försiktigt och lyssnande hafva de satt sin fot på gångarne och smugit fram mot slottsgrafven för att se om icke deras herskarinna ville fröjdas åt deras fägring. Hvarför slumrade hon så länge? En refva af det vilda vinet på andra sidan grafven hade till och med vågat sticka sitt hufvud in genom det trasiga sängkammarfönstret. Det gick en hviskning bland växterna: »Ser du henne? O, bed henne vakna!»

Det vackra lilla lusthuset står nu förfallet. En stor gren af det gamla valnötsträdet har fallit ned och krossat en del af taket, och under stenfoten har ett räfpar redt sin lya.

Men där hafva kommit andra och simplare gäster till gården, växtvärldens trasbyke, som svultet och förbannande nyss stått utanför trädgårdsgrindarne och afundsjukt skådat in mot all herrligheten — nässlorna och bolmörten, hafva nu vågat sig in i trädgården, först hade några spejare tassat därin, så hade de vinkat hela bandet efter sig. Nu smögo de sig icke längre utan hotfullt armbågade de sig fram, trampande svagare och bättre klädda plantor under fötterna. Nu stodo de i hotfulla flockar, slungande glåpord öfver vattnet upp mot borgens fru.

De hvita svanarne, som förr med krökta

halsar summit omkring i den blanka slottsgrafven, äro borta. Hela vattnet är grönt af flytande växter, och stundom slå där vilda änder ned. Ett stycke af muren har rasat ner i vattnet och en murken pil har handlöst kastat sig tvärs öfver grafven, släpande grenarne i vattnet och bildande en naturlig spång.

Stundom, när månen lyser öfver slottet och silande ned mellan de mossbelupna frukträdsgrenarne kommer de öfver gångarne spända spindeltrådarne att glimma, kan man se något röra sig mellan de höga stockrosorna och man kan då höra ett sakta prassel. Det är ett betande rådjur.

Men ingen vet, hvar Sophia Brahe håller hus. och ej heller är hennes son återkommen från de främmande landen.

X.

Det är mot aftonen, och alla Prags klockor ringa till vesper.

Genom de smala, mörka gatorna har nyss en ensam, torftigt klädd kvinna smugit sig in. Hennes gång är lutande, håret grått, och det har på ena sidan fallit i oordning ned öfver hennes axlar. Ansiktet har en ädel profil, men blicken är irrande och skygg. Hennes skodon äro grofva och lappade, och käppen, mot hvilken hon stöder sig, är endast en lång och smal trädgren.

Det är Fru Brahe till Erichsholm.

Länge har hon irrat omkring, hon har vandrat från land till land, från stad till stad och från by till by. Öfverallt har hon sport efter Erik Lange.

Hennes medel hafva flere gånger varit utsinade, och ibland har hon till och med nödgats mottaga barmhertiga människors bistånd. Ibland har något ljus gått upp för henne; farandes män hafva berättat sig hafva än här än där sett en man, som i någon mån motsvarade hennes beskrifning på Erik Lange, och för hvar gång har hon ändrat sin kosa. Hon har vandrat genom Sibenbürgen, hon har färdats öfver Schwartzwalds skogsstigar, och hon har svalkat sin sårade fot i Rhenens sagoomsusade vatten. Hon har hört klockan dallra ur Strassburgs Münster och sett ljusen brinna ur Heidelbergs slottsfasad.

Nu är hon trött. Hon har icke på länge hört något från sin son, hon har ju aldrig egt någon varaktig stad, men nu längtar hon efter honom och efter sin broder. Nu vill hon hvila en stund. Man har ju sagt henne, att Tyge Brahe vore i Prag, och att Kejsaren tagit honom i sin gunst och gifvit honom ett hus samt ett slott utanför staden Den store, väldige Kejsaren sutte ju själf som en lärjunge vid hans fötter. Nu ville hon hvila ut hos sin broder och kanske af honom få höra nyheter från sin son.

Hon stannade undrande i ett gathörn och såg sig omkring. En munk i brun kåpa gick förbi, bärande under armen en lefvande gås. Han såg godmodig ut, och hon vände sig till honom och frågade ödmjukt, hvar Tyge Brahes hus vore beläget.

Han betraktade henne undrande, men

visade henne så vägen. Det vore ej långt därifrån, blott på andra sidan bron, till höger vid torget. Hon gaf honom en tacksam blick och påskyndade sin gång. Munken vände sig om och såg efter henne, så fortsatte han smågnolande på nytt sin väg.

Hon stod vid porten till Tyge Brahes hus. Hennes hjärta klappade. Ändtligen skulle hon för första gången på så länge höra en älskad stämma.

Så ringde hon på portklockan. En lucka öppnades i porten, och ett enögdt hufvud visade sig, mönstrande henne med en lurande blick.

— Här gifvas inga allmosor, sade rösten.

Fru Brahe till Erichsholm rätade sin gestalt till hela dess längd, och med bakåtkastadt hufvud sade hon befallande:

— Öppna!

— Hvem är det som sökes? frågade hufvudet utan att draga sig tillbaka.

— Öppna, dräng, jag söker min broder. Herr Tyge Brahe, Kejsarens Magus.

Hufvudet skrattade hånfullt.

— Sök honom då i Teintkyrkan, där finner I honom säkert.

Därmed stängdes luckan.

Hon stod stilla en liten stund och grubblade. Så gick hon längre ut på torget och såg upp mot huset, nej, där lyste ej i något fönster. Så gick hon en stund fram och tillbaka framför huset. Därpå vände hon sig till en kvinna och frågade henne efter Teinkyrkan.

Hon fick veta vägen och gick dit. Kyrkodörrarne stodo öppna, och de sista skarorna strömmade nu ut ur tämplet. Några kyrkovaktare gingo omkring och släckte en del af ljusen. Luften under

pelarhvalfvet var kvaf, och den blå rökelsen hvilade under densamma som lätta flor.

Hon stannade och såg sig omkring. Nej, hennes broder syntes icke till. Uttröttad som hon var, stödde hon sig mot en pelare. En och annan, som framme i koret firat sin andakt gick förbi henne, men allesammans voro de kvinnor.

Då föll hennes blick på pelaren midt emot till vänster om koret.

Där stod infälld i väggen en relief i röd marmor, återgifvande broderns gestalt. Där stod han i sin rustning och med den dubbla kedjan kring sin hals, vänstra handen höll han sluten kring fästet, men den högra hvilade på en glob. Öfver det hela läste hon darrande:

Anno Domini MDCI die XXIV Octobris obiit illustris & generosus Dnus Tyche Brahe — —.

Han var således död, och här under hennes fötter hvilade han, hennes käraste broder Tyge, den store, den ädle Tyge Brahe.

Det föreföll henne, som stirrade han med de stora vemodiga ögonen ned mot henne liksom ville han säga:

— Hvarför dröjde du?

Hon sjönk ned på knä och gömde ansiktet i sina händer. Hennes kropp skakade af snyftningar, men intet ljud förnams, och inga tårar föllo. Sent omsider smög hon sig ur kyrkan ut i den främmande staden, ut i natten.

XI.

En hederlig blomsterförsäljerska, som sent om natten vände åter från ett muntert barnsöl, hade funnit henne sittande på trappan till sitt hem och bjudit henne stiga in. Med en stum böjning på hufvudet hade den främmande kvinnan mottagit inbjudningen, och då Maria Minkewitz, — så var hennes namn — slagit eld och tändt en lampa, förundrade hon sig öfver den främmande kvinnans ädla men lidande ansikte. Hennes förvåning blef än större, då hon såg, att hennes gästs händer voro

hvita och mjuka, och att den högra handen i stället för att bära spår af arbete, pryddes med en vapenring af silfver.

Maria Minkewitz var sedan flere år enka. Hennes man hade varit trädgårdsmästare och lemnat efter sig en liten välskött trädgård och det hus, i hvilken hon fortfarande bodde. Trädgården gaf henne allt fortfarande sin bärgning, själf satt hon om dagarne på torget och sålde sina blommor.

Hon lät sin gäst hvila ut och besvärade henne icke med en ström af frågor. Maria Minkewitz var af ett vänligt sinnelag; den främmande kvinnan, som var så stilla och sorgsen, väckte hennes deltagande och ingaf henne respekt. Hon lät henne den följande morgonen sofva ut och smög sig själf tyst ur rummet ut i trädgården till sitt arbete. Då hon åter vid tiotiden

kom in i rummet, satt hennes gäst upprätt och färdigklädd på sängkanten, men hon reste sig hastigt och gick henne till mötes med utsträckta händer.

Då de slutat sin måltid, följdes de åt ut i trädgården. Maria Minkewitz kunde icke upphöra att förvåna sig öfver de stora kunskaper hennes gäst under deras samtal lade i dagen rörande allt hvad som hörde till en trädgårds skötsel. Sannerligen hade hon icke mycket att lära af henne. Och allt sade den främmande på ett så stilla och anspråkslöst sätt, att den goda Maria Minkewitz kände sig helt varm om hjärtat.

Fru Brahe till Erichsholm stannade hos denna kvinna som gäst mer än en vecka. Hon tillbragte hela dagarne i trädgården, ordnande och planterande, tuktande förvuxna grenar och uppbindande med bast de svagare grenarne. Om kvällarne

hjälpte hon henne att skära och binda de blommor, som hennes värdinna följande dagen skulle försälja på torget.

Så blef plötsligt hennes värdinna en dag sjuk. Hon låg och jämrade sig i en värk. Sophia Brahe egnade henne den ömmaste vård; aldrig hade Maria Minkewitz vårdats af så mjuka händer och aldrig druckit en så stärkande dryck, som den främlingen af örter från hennes egen trädgård hade tillredt.

En morgon, då Fru Brahe ordnat den sjukas bädd, klädde hon sig som för att gå ut.

— Går I? frågade den sjuka med ängslig röst.

Den främmande kvinnan smålog svagt:

— Ja, jag går, men jag kommer igen till kvällen. Hvarför skola blommorna

i Er trädgård till ingen nytta dofta och vissna bort?

— Tänker I då själf sätta eder på torget? Skulle I, I, som — —

— Hvarför skulle jag inte få göra nytta, då jag på annat sätt inte kan visa Er min tacksamhet? Låt mig gå nu, och sof. Jag har ställt Er dryck vid bädden.

Hon tryckte sin värdinnas hand och gick ut ur rummet. En stund därefter kunde den sjuka höra trädgårdsluckan falla igen.

Hon kom hem till middagen och visade triumferande hvad hon förtjänat. Det hade i sanning varit en god marknad. Den sjuka räknade pänningarne och betraktade undrande den främmande, som nu med ryggen emot henne ordnade i spiseln.

Fru Brahe till Erichsholm satte sig äfven de följande dagarne på torget. Ingen af de andra kvinnorna hade sina blommor bundna på ett så vackert sätt. Ingen på torget visste hvem hon var, och till ingen af de andra vände hon sig med några frågor.

En dag satt den tysta blomsterförsäljerskan på sin vanliga plats. I dag hade hon endast rosor. Hon hade ej bundit dem, som de andra brukade, utan de lågo lösa öfver hela bordet i stora väldiga knippen. Längst till vänster lågo de hvita, stora och svagt doftande lågo de där och med blänkande vattendroppar mellan de mjuka kronbladen. Så kommo de gula rosorna, tunga och med en dårande doft, så en hel symfoni af röda rosor från de skära med färgen af en ung flickas hy, till dem som lånat sin

färg af gammalt vin och till dem som liknade slocknande glöd.

Hon satt nedböjd öfver bordet och såg icke åt sidorna. Köpare kommo och gingo, gång på gång fick hon öppna sin väska den hon bar i en rem om halsen, än för att växla ett mynt, än att ditlägga nya pänningar.

En ung man kom småhvisslande förbi. Han var klädd i en ljusblå dräkt och bar en värja af silfver. Hans hy var ljus, moustacherna och det korta hakskägget voro ljusgula, och på hufvudet bar han helt käckt en ljus filthatt med hvit plym.

Hon såg icke upp, då han stannade vid bordet och på bruten tyska begärde några rosor. Han valde några af de yppiga röda och lemnade ett mynt till växling. Hon sträckte fram sin hand, och

då varsnade han ringen. Han grep hastigt tag om hennes hand. Hon gaf till ett skrik, ty hon trodde han ville göra henne något illa, men då hon såg upp, märkte hon att den unge mannen betraktade henne forskande och med en bestört min. Hjärtat liksom stannade i hennes bröst och med utropet, »min son, min älskade son!» sjönk hon öfver alla rosorna i hans utbredda armar.

XII.

Det var en ödets skickelse att Tage Ottosson Thott på sin färd mot hemmet just vid denna tid befann sig i Prag. Han stod på resa mot hemmet från universitetet i Bologna. Han hade ämnat stanna där ännu ett år, men oron öfver att icke på så oändligt länge hafva hört något från modern, hade påskyndat hans hemresa.

Otaliga voro de bref han skrifvit till henne, men på intet hade han fått svar. Farbrodern, med hvilken han stod i liflig brefväxling, och som bekostade hans studier, sedan moderns tillgångar blifvit ut-

tömda, hade icke kunnat lämna honom någon annan upplysning, än att hon vore ute på resa, men hvar visste han icke. Morbroderns död hade mycket smärtat honom, och då det icke vore så stor omväg, hade han beslutat sig att på återresan besöka hans graf. Det var därför han tagit vägen genom Böhmen.

Hans glädje öfver att återfinna sin moder var utomordentlig. Han visste icke hur han nog skulle kunna bevisa henne sin ömhet, denna moder, som lidit så mycket. Han hade öfverallt hört sig om efter Erik Lange; i Bologna funnos flere, som kände honom; det enda han erfarit vore, att Erik Lange för mer än ett år sedan lämnat Italien och tagit vägen öfver Savoyen. Man sade, att han nödgats afbryta sina forskningar af brist på medel.

Nu ville han med modern genast gifva sig på väg hem. Han köpte henne en resdräkt som passade för hennes stånd och lät sin tjänare för hennes räkning anskaffa en foglig gångare med damsadel.

Maria Minkewitz gjorde stora ögon, då hennes hemlighetsfulla gäst om middagen trädde in i rummet vid den ståtlige unge ädlingens arm, och än mer häpnade hon, då hennes gäst i honom föreställde sin son.

Sedan Tage Ottosson Thott hade ur sin välförsedda kassa tryckt en summa i Maria Minkewitz' hand, drogo de båda efter ett hjärtligt afsked följande morgon till häst ur staden, och innan solen stod högt på himlen, kunde de, då de vände sig om i sadeln, se Prags alla torn och spiror försvinna vid horisonten.

XIII.

De båda ryttarne hade, följda af sin tjänare, på sin färd mot hemmet hunnit till Lübeck. De hade tagit in på ett värdshus. Det var om natten; modern hvilade i det inre rummet och sonen i det yttre. Hans jämna, lugna andetag kunde höras dit in. Modern låg vaken.

De hade således hunnit så långt, de voro nu nära Östersjön! Om en vecka eller så skulle hon åter vara på Erichsholm, åter gå i de kända gångarna, och

åter, trots sonens närhet, känna sin långa ensamhet. År efter år hade hon vandrat genom land och rike för att finna den hon sökte, och utan hvilket lifvet vore henne ödsligt. Och nu skulle hela denna långa, tröstlösa vallfärd hafva varit förspild, alla de steg hon gått!

Nej, detta kunde hon icke uthärda.

Hon klädde sig långsamt, så såg hon ut genom fönstret. Staden därutanför låg tyst och mörk, icke en vandrare hördes.

Så gick hon ut i sonens rum. Månen föll in på hans bädd. Han andades så lugnt och smålog i sömnen. Hvad han var vacker! Kanske drömde han nu om någon ung kvinna, som blifvit honom kär, och som en gång skulle göra honom så lycklig som han förtjänade. Hennes älskade son!

Hon böjde sig sakta öfver honom och kysste hans hår. Så drog hon Erik Langes ring, sin sista och dyrbaraste skatt från sitt finger och satte den på hans. Därpå smög hon sig ut ur rummet och bort genom gatorna.

XIV.

I Hautcombs gamla klosterträdgård hade magnolian sprungit ut i sin första blomma. Midt i den lilla trädgården, som på alla sidor omgafs af arkader, stod en halft vittrad skål af sten, omgifven af blommande nyponbuskar. Några flaxande dufvor doppade sina näbbar i vattnet och trippade med sina korallröda fötter längs kärlets rand. Uppför pelarne slingrade sig mossbelupen murgröna, som här och där bar en hvit blomma. Ur ett järnekssnår hördes

en trädgårdssångare, och luften vimlade af fjärilar.

Under den arkad, som sträckte sig utefter klosterkyrkan, där nu Savoyens forne hertigar slumrade under marmor, gick den gamla priorn fram och tillbaka i samspråk med en af de äldre bröderna. Inifrån kyrkan kunde man höra munkarnes sång.

Då kom med ens Broder Dörrvaktaren fram till Priorn. Han berättade att utanför stod en utländsk kvinna, som ville tala med hans högvördighet. Han hade svarat henne, att Priorn endast toge emot om måndagarne, men kvinnan hade varit envis. Då han frågat, hvad hon ville, hade hon sagt, att hon sökte efter en man, om hvilken Priorn kunde lämna upplysning och att hon hade väntat så länge, att hon nu icke ville vänta än ytterligare.

Priorn stod med händerna på magen och vred tummarne omkring hvarandra.

— Hvad talar hon för ett språk? frågade han.

— Klingande latin, svarade Brodern Dörrvaktaren.

— En kvinna, som talar latin och söker efter en man; det måste vara något särskildt. Säg henne, att jag skall komma.

Brodern dörrvaktaren betraktade sin höge styresman förvånad. De höge herrarne kunde ändå ha för besynnerliga nycker! Så gick han skramlande med nyckelknippan mot utgången.

En stund senare stod Priorn i dörren till gatan. Utanför stod en lång, smärt, gråhårig kvinna och väntade.

— Hur var det, min dotter? frågade han på latin.

— Frid vare Eder, fader, svarade hon

på samma språk. — Jag söker en man, som jag älskar.

Priorn smålog. Kvinnan vore då ett besynnerligt käril.

— Och hur skulle då jag kunna hjälpa dig? frågade han.

— Hvar är Erik Lange?

— Jag har icke hört det namnet, svarade han.

— Ljug icke, helige fader, tänk på hvad du säger, han måste vara här, jag har spårat honom hit.

Hennes uttryck var så förtvifladt, att den gode Priorn greps af medlidande.

— Kanske känner jag honom, svarade han, fast jag icke har hört hans namn. De som stiga in genom den här porten, lämna sitt namn och det som världens är utanföre.

— Han är skön, och hans panna är

ädel. Hans skägg är svart, och hans händer äro hvitare än andre mäns.

Priorn skakade på sitt hufvud.

— Den mannen känner jag icke.

— Han lär hafva ett ärr vid vänstra tinningen. Han lär hafva fått det för flera år sedan, jag har icke sett honom sedan dess. Han lär ha fått det, då hans retort sprang i luften, ty han är . . . han är . . . adept.

Priorn funderade ett ögonblick.

— Kanske jag vet, hvem du menar, sade han. Men hans skägg var icke svart, och händer voro icke hvita.

— Har du sett honom, fader, svara, jag ber dig.

— Han kallade sig Titan, och han kom hit för några månader sedan, men nu är han ej längre här. Han var mycket olycklig.

— Är han då borta, o, Gud!

— Han kom hit, trött och bedröfvad. Vi hyste honom, ehuru han var kättare, ty han hade ett tilldragande väsen, och dessutom var han mycket lärd.

— Här är han nu?

— Han stannade hos oss i en hel månad. Han var mycket tyst och grubblande. Sen tog han afsked af oss och gick.

— Hvart gick han, säg det af nåd, min fader.

— Han sade, att han skulle gå lång väg. Han skulle gå hem, ty där funnes någon, som väntade honom. Det vore i ett land långt uppe i norr, sade han, jag minnes icke hvad landet hette, men han sade att marken där ibland vore hvit af snö, och att man då kunde gå på vattnet.

Fru Brahe till Erichsholm grep efter Priorns feta och mjuka hand, och hon öfverhöljde den med sina kyssar. Priorn skakade på hufvudet. Kvinnan vore ändock ett besynnerligt käril.

XV.

Högt öfver bokarnes kronor lyste nu från norra tornet af Erichsholms gård den gyllene Pegasus, som förr från det numera grusade Uranienborgs kupol varsnats så långt ut öfver Sundet. Tage Thott hade efter många spaningar lyckats uppspåra densamma, och nu svängde den däruppe för att redan på långt håll vinka hans moder mot hemmet.

Hans moder — — Sedan hon den olycksaliga natten i Lübeck försvunnit från hans sida, hade han åter förlorat

hvarje spår af henne. Han gjorde allt hvad göras kunde för att återfinna henne. Han hade uppvaktat Majestätet och bedt om hans hjälp. Och denne, som synbarligen inom sig kände ett plågsamt samvetsagg öfver den oförrätt han en gång låtit komma sig till last mot Tyge Brahe, hade lofvat honom göra allt hvad han kunde för att återfinna den store mannens syster. Bref hade afsändts till alla Tysklands furstar med begäran, att de, om hon anträffades, skulle taga sig henne an, men ännu hade intet svar ingått.

Däremot hade sent en afton en vandrare ringt på klockan vid borgens vindbrygga. Den hade blifvit nedfälld, och en man i långt, askgrått skägg stigit upp för trapporna. Det var Erik Lange.

Tage Thott hade mottagit honom med öppna armar. Men då Erik Lange hörde,

att den kvinna, hvars lif han sköflat, vore ute i världen för att söka honom, stod han en lång stund helt stum. Så reste han sig för att gå, tyst och obemärkt som han kommit.

Men Tage Thott öfvertalade honom att stanna. Hon, som nu vore borta, hade ju väntat honom så länge; det vore för hennes skull hans skyldighet att icke gå.

Men han ville icke stanna som gäst i slottet. Då hon, som älskade honom så hängifvet, nu vore ute i det obekanta och kanske för hans skull lede nöd, vore det hans skyldighet att försaka. Därföre tog han sin bostad i Colchis, det lusthus Fru Brahe en gång byggt till en helgedom åt deras kärlek, och där förde han en enstörings torftiga lif. Ofta gick Tage Thott dit ner, och då kunde de länge blifva sittande i samspråk om Fru Sophia.

Slottet hade undergått en genomgripande reparation. I slottsgrafven, hvars vatten blänkte, summo nu två unga svanar med blodröda näbbar, och i rabatterna stodo åter plantorna som soldater uppställda i led.

Det hade blifvit försommar. Ånyo var himlen hög, och doftade syrener. Solen lyste öfver slottsfasaden och de blixtrande fönsterraderna. Svalorna susade genom luften, och bofinkarne hvisslade.

Herr Tage Thott hade ridit ut tidigt på morgonen för att se efter egorna. Erik Lange satt vid sitt bord och skref. Han öfversatte just nu Plinius till danska.

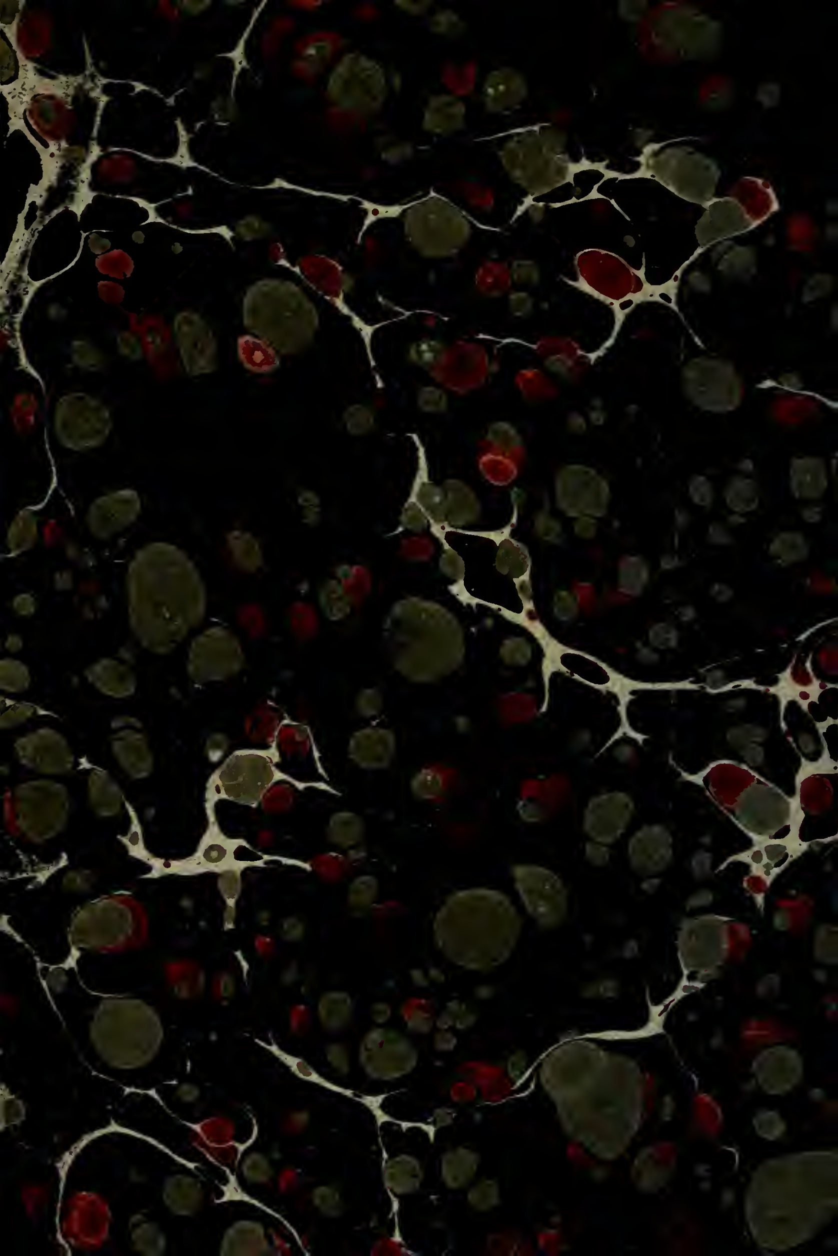
Det kom någon in genom trädgårdsgrinden, men han märkte det icke. Det var fru Brahe till Erichsholm, som efter den långa pilgrimsfärden åter var hemma. Vindbryggan var uppdragen. Hon stod

stilla och betraktade slottet. Så gick hon utan att ringa i bryggans klocksträng genom gången under fruktträden. Där låg Colchis på sin kulle. Dess dörr stod öppen. Hon stannade. Därinne satt en man och skref. Nu reste han sig och gick ut på trappan. Där stod nu med utbredda armar Erik Lange.

— — De sutto tigande på en bänk under det blommande fruktträdshvalfvet. Blad efter blad föll ned öfver deras hufvuden och i deras knän. Humlorna surrade; då och då spräcktes slottsgrafvens blanka vatten af en plaskande karp. Han satt med hennes hand mellan sina och stirrade framför sig. Hon lutade det isgrå hufvudet med dess tärda kind mot hans axel, och i sin stilla lycka hviskade hon:

— Erik Lange, välsignad du!






UTL AT DOWNSVIEW
D RANGE BAY SHLF POS ITEM C
39 09 08 07 10 002 5